

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/1/2019
Identifikačné číslo spisu:	1309202578
Dátum vydania rozhodnutia:	18.09.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1309202578.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu B., bývajúceho v K. zastúpeného JUDr. Tomášom Kozovským, advokátom v Bratislave, Bjořnsonova 8, proti žalovaným 1/ Mestskej časti Bratislava - Rača, so sídlom v Bratislave, Kubačova 21, 2/ Slovenskej republiky - Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Námestie slobody 6, o náhradu škody, vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 9 C 40/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. novembra 2017 sp. zn. 2 Co 271/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 30. apríla 2015 č. k. 9 C 40/2009-279 zamietol žalobu na náhradu škody vo výške 12 389,97 € spočívajúcej v náraste cien stavebných prác titulom nesprávneho úradného postupu stavebného úradu pri vybavovaní žiadosti o vydanie stavebného povolenia. Proti žalovanému 1/ žalobu zamietol z dôvodu, že nie je v konaní pasívne legitimovaný. Uviedol, že aj keď žalovaný 1/ vykonáva činnosť stavebného úradu výkonu štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu, ale zodpovednosť za výkon štátnej správy na tomto úseku má štát, teda žalovaná 2/. Žalovaný 1/ nemôže byť zodpovednostným subjektom ani sčasti z dôvodu, že zákon č. 514/2003 Z.z. neumožňuje delenú ani solidárnu zodpovednosť za škodu tak ako to umožňuje Občiansky zákonník. Proti žalovanej 2/ žalobu zamietol z dôvodu, že vzniesla námietku premlčania, ktorá bola dôvodná. Poukázal na to, že v danom prípade musel žalobca vedieť o vzniku škody najneskôr 13. marca 2009, kedy doručil Ministerstvu spravodlivosti SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Odo dňa rozhodnutia MS SR t. j. odo dňa 27. mája 2009, začala plynúť 3 - ročná lehota, v rámci ktorej si žalobca mohol voči žalovanej 2/ svoj nárok na náhradu škody uplatniť na súde. Žalobca si však svoj nárok voči žalovanej 2/ uplatnil procesným návrhom na vstup ďalšej strany sporu do konania až 1. októbra 2012, teda oneskorene. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 OSP.

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu rozsudkom z 29. novembra 2017 sp. zn. 2 Co 271/

2015 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovaným priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Stotožnil sa aj s dôvodmi jeho rozsudku. Na zdôraznenie správnosti považoval za potrebné uviesť, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Rozsudok obsahuje aj náležité odôvodnenie a nevyskytla sa žiadna vada uvedená v ustanovení § 212 ods. 3 CSP. Poukázal na predmet konania, súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď dospel k záveru o nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného 1/, pretože zodpovednostným subjektom je štát, v mene ktorého koná príslušný orgán, pričom podrobne rozviedol dôvody takého záveru. Stotožnil sa aj so správnym právnym záverom o premlčaní nároku žalobcu voči žalovanej 2/, pričom tiež rozviedol dôvody správnosti takého záveru. Odvolacie námietky, aj vo vzťahu k právu Európskej únie, nepovažoval za dôvodné. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca. Jeho prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP. Dovolanie považoval za prípustné aj podľa § 432 CSP, pretože napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal tým, či uplatnenie námietky premlčania v danom prípade ne/bolo v rozpore s dobrými mravmi a touto otázkou sa nezaoberal ani odvolací súd. Podľa jeho názoru bola námietka premlčania v rozpore s dobrými mravmi, z ktorého dôvodu sa domnieval, že zo strany súdov nižšieho stupňa došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a konanie ako celok nevykazuje znaky spravodlivosti. V ďalšom poukázal na okolnosti vo vzťahu k uplatňovaniu predmetného nároku na náhradu škody vrátane žiadosti o jeho predbežné prerokovanie, postup príslušných orgánov a dôvody, pre ktoré je podľa neho námietka premlčania v rozpore s dobrými mravmi. Uviedol, že z objektívneho hľadiska vlastným zavinením nevytvoril podmienky pre vznesenie námietky premlčania práva žalovanou 2/, a preto je jej vznesenie výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi. Márne uplynutie subjektívnej premlčacej doby nezavinil a zánik nároku na náhradu škody v dôsledku premlčacej doby považoval za neprimerane tvrdý, keď súdy sa nezaoberali plynutím objektívnej premlčacej doby v trvaní 10 rokov. Škoda v uplatňovanej výške mu preukázateľne vznikla a okrem nej mu žalovaný 1/ svojím konaním spôsobil ujmu na jeho právach, ktorá nie je priamo kvantifikovaná v peniazoch. Navrhol napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

4. Žalovaní navrhli dovolanie zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), najprv pristúpil k skúmaniu splnenia ďalších podmienok dovolacieho konania a predpokladov prípustnosti dovolania.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 CSP a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP možno odôvodniť tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

9. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania dovolateľa podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd uvádza, že znakmi vady zmatečnosti konania podľa tohto ustanovenia sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

11. Dovolateľ vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP videl v tom, že súdy sa nezaoberali tým, či v danej veci vznesená námietka premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi, z ktorého dôvodu vec nesprávne právne posúdili. Teda dovolateľ vyvodzuje prípustnosť ním podaného dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že už dávnejšie dospel k záveru, podľa ktorého realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi (strane sporu) neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012). Najvyšší súd zotrváva na tomto závere aj naďalej (R 24/2017 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018).

12. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu podľa § 420 písm. f/ CSP nie je prípustné.

13. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobca podal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Toto videl v tom, že súdy nesprávne právne posúdili otázku rozporu námietky premlčania s dobrými mravmi.

14. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

15. Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že žalobca za podstatnú právnu otázku, ktorou sa mali súdy zaoberať považoval otázku rozporu námietky premlčania s dobrými mravmi. Podľa názoru odvolacieho súdu však takto nastolená právna otázka nie je v prejednávanej veci z hľadiska § 421 ods. 1 CSP relevantná, pretože od nej nezáviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie. Z rozsudku súdu prvej inštancie (s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd) vyplýva, že v danom spore bola žaloba zamietnutá voči žalovanému 1/ z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie a voči žalovanej 2/ z dôvodu dôvodne uplatnenej námietky premlčania uplatneného nároku na náhradu škody, pričom právna otázka vymedzená žalovaným v dovolaní nebola v tomto konaní odvolacím súdom vôbec riešená. Žalobca otázku rozporu vznesenej námietky premlčania s dobrými mravmi napokon nastolil až v dovolaní a podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na

preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

16. Ostatné námietky žalobcu dovolací súd vyhodnotil ako polemiku s právnym posúdením veci odvolacím súdom. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

17. S poukazom na uvedené dovolací súd uzatvára, že v dovolaní žalobcu nie je dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, a dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP nie je prípustné, preto ho odmietol podľa § 447 písm. c/ a f/ CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

18. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.